T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 27.10.2026
Sayı: 271

10/4905

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İzmir başta olmak üzere Ege Bölgesi'nde yaş ve kuru üzüm ile yaş ve kuru incir üreticilerinin satış fiyatları, üretim giderleri, ürün alım koşulları ve borç yükü nedeniyle yaşadığı sorunların araştırılması; üreticilerin gelirini koruyacak ve üretime devam etmesini sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla. 23.10.2026

Servet Mullaoğlu
Hatay M.V

Av. Alişan Kaşar
Antalya M.V.

M.S. UZUN

M. Salih UZUN
İzmir Milletvekili

Özgür Erdem İNCESU
Adana M.V.

Gamze TAŞCIER
Ankara M.V.

Fahri Özkan
Kırklareli M.V.

Cemal ENGİNYURT
İstanbul

Aylin Yaman
Ankara MV

Talat DİNÇEL
Muğla M.V.

Ahye Emsi Erseven
ANKARA

T.B.M.M. * YENİ PARTİ 2026 GRUP BAŞKANLIĞI

271 ..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Çevresi	İmza
A. Turcay ÖZKAN	İzmir M.	
Sayit Torun	Ordu Mv	
Mahmut Tanal	Şanlıurfa Mv.	
İbrahim ARSLAN	Eskişehir Mv	
Ümit Özlale	İzmir Mv.	
Ceizem ÖZCAN	Muğla Mv.	
Utku Gökoğlu	Eskişehir Mv.	
Süleyman BÜLBÜL	Aydın Mv.	
Melih Meriç	Osmaniye Mv	
Burhanettin BULUT	Adana	
DİLAS KARASU	Rize Mv	
Fevzi ARPACI	Denizli Mv.	

T.B.M.M. YENİ PARTİ YENİ PARTİ 2026 GRUP BAŞKANLIĞI

GEREKÇE

Üzüm ve incir, İzmir ve Ege'de çok sayıda ailenin geçim kaynağıdır. Çiftçi, bütün yıl emek verdiği ürününden elde edeceği gelirle evinin ihtiyaçlarını karşılamayı, çocuklarını okutmayı, borçlarını ödemeyi ve gelecek yıl yeniden üretim yapabilmeyi beklemektedir.

Üreticilerin dile getirdiği sorunların başında, satış gelirlerinin üretim giderlerini karşılamaması gelmektedir. Çiftçinin durumunu anlayabilmek için mazot, gübre, ilaç, sulama ve işçilik için yaptığı harcamalarla ürününü sattığında eline geçen parayı birlikte görmek gerekir. Verim ve kalite kayıplarının gelir üzerindeki etkisi de bu hesabın bir parçasıdır.

Toprak Mahsulleri Ofisi, 2026 yılında 9 numara çekirdeksiz kuru üzümün alım fiyatını kilogram başına 95 lira olarak açıklamıştır. Aynı ürünün 2025 yılı alım fiyatı 120 liradır. Bu düşüşün gerekçesi ve çiftçinin gelirine etkisi, üretim maliyetleriyle birlikte araştırılmalıdır.

Üretici açısından fiyatın açıklanması tek başına yeterli değildir. Ürününü alım merkezine teslim edebilmesi, ne kadar ürününün alınacağını ve parasını ne zaman alacağını bilmesi de önemlidir. Randevu koşulları, Çiftçi Kayıt Sistemi'ndeki ürün kayıtları, alım miktarları ve ödeme sürelerinin üreticiye etkisi ortaya konulmalıdır.

TARİŞ İncir Birliği, 2026–2027 sezonu alım fiyatlarını açıklamıştır. Ancak belirli bir kalite sınıfı için açıklanan en yüksek fiyat, çiftçinin bütün ürününden elde edeceği geliri göstermez. Ürünün hangi kalite sınıflarında değerlendirildiği, bu sınıflardaki miktarlar ve yapılan kesintiler, üreticinin eline geçecek tutarı belirlemektedir. Bu nedenle gerçekleşen ortalama alım bedelinin üretim giderlerini ne ölçüde karşıladığı incelenmelidir.

Üretici, hasattan önce yaptığı harcamalar için borçlanabilmektedir. Borcun ödeme günü geldiğinde ürününü bekletecek yeri veya maddi imkânı bulunmayan çiftçi, düşük fiyatla satış yapmak zorunda kalabilmektedir. Yaş üzüm ve yaş incirde ürünün kısa sürede satılması gereği bu baskıyı artırmaktadır. Depolama, taşıma ve alıcıya ulaşma imkânları bu nedenle araştırmanın önemli başlıklarıdır.

Kooperatiflerin alım gücü de çiftçinin satış imkânlarını etkilemektedir. TARİŞ ve diğer üretici örgütlerinin daha fazla ürün alabilmesi ve ürün bedellerini zamanında ödeyebilmesi için mevcut finansman imkânlarının yeterliliği değerlendirilmelidir. Sağlanan kredi ve desteklerin ne kadarının ürün alımında ve üretici ödemelerinde kullanıldığı ortaya konulmalıdır.

Üretici, teslim ettiği ürünün fiyatını, aldığı avansı, yapılan kesintileri ve kalan parasını ne zaman alacağını açık biçimde bilmelidir. Fiyat açıklanmadan önce teslim edilen ürünlere uygulanacak koşullar da açıklığa kavuşturulmalıdır.

Üzüm ve incir üreticilerine verilen desteklerin yeterliliği, tarımsal borçların ödeme koşulları ve çiftçilerin borç erteleme veya yapılandırma imkanlarına erişimi araştırılmalıdır. Kurutma ve depolama sırasında oluşan kayıplar ile kalite ve analiz koşullarının üretici gelirine etkisi de ele alınmalıdır.

Çiftçinin gelecek yıl bağını ve bahçesini işlemeye devam edebilmesi, bugün yaşadığı sorunlara bulunacak çözüme bağlıdır. Kurulacak araştırma komisyonunun üreticileri, kooperatifleri, ziraat odalarını, ilgili kamu kurumlarını ve sektör temsilcilerini dinleyerek çiftçinin emeğinin karşılığını almasını ve üretime devam etmesini sağlayacak somut öneriler geliştirmesi amaçlanmaktadır.

T.B.M.M.
YENİ YOL PARTİ
2026
GRUP BAŞKANLIĞI